DZIENNIK URZĘDOWY MINISTERSTWA FINANSÓW

WARSZAWA, 2 października 1951 — Nr 19 — Poz. 68-71

TREŚĆ:

68

OKÓLNIK
z dnia 20 sierpnia 1951 r.
w sprawie zmian w przepisach o podatku od wynagrodzeń. Nr PM. 14830/4/51.

I.

W miesiącu czerwcu 1951 r. ogłoszono następujące akty prawne, dotyczące podatku od wynagrodzeń:

1) rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 21 maja 1951 r. o zmianie rozporządzenia Ministra Skarbu w sprawie wykonania ustawy o podatku od wynagrodzeń (Dz. U. R. P. Nr 29, poz. 228),

2) zarządzenie Ministra Finansów z dnia 6 czerwca 1951 r. w sprawie całkowitego lub częściowego zwolnienia niektórych kategorii wynagrodzeń od podatku od wynagrodzeń (Monitor Polski Nr A-49, poz. 648),

3) zarządzenie Ministra Finansów z dnia 6 czerwca 1951 r. w sprawie określenia rodzajów przychodów za świadczenia usług jako podlegających opodatkowaniu według przepisów o podatku od wynagrodzeń (Monitor Polski Nr A-49, poz. 649),

4) zarządzenie Ministra Finansów z dnia 6 czerwca 1951 r. w sprawie szacowania oraz ustalenia ryczałtów wartości pieniężnej świadczeń w naturze dla celów podatku od wynagrodzeń (Monitor Polski Nr A-49, poz. 650).

Ponadto został ogłoszony okólnik z dnia 13 czerwca 1951 r. w sprawie kosztów uzyskania wynagrodzeń (Dz. Urz. Min. Fin. Nr 13, poz. 44).

Wyżej wymienione przepisy wprowadzają następujące zmiany w zakresie przedmiotu opodatkowania podatkiem od wynagrodzeń oraz sposobu obliczenia podatku.

II.

Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 21 maja 1951 r.

Przepisy rozporządzenia obowiązują od dnia 1 czerwca 1951 roku.

1. **Do § 6 ust. 1.**

W dotychczasowym brzmieniu § 6 ust. 1 zawarte było wyjaśnienie, że podatkowi od wynagrodzeń nie podlegają następujące wynagrodzenia:

1) z tytułu twórczości graficznej i plastycznej — z wyjątkiem wynagrodzeń za branie udziału w konkursach i za sporządzanie projektów (§ 10 ust. 1 pkt 3 lit. h) oraz i) rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 17 marca 1949 r. (Dz. U. R. P. Nr 15, poz. 98),

2) z tytułu działalności oświatowej korepetytorów udzielających lekcji na godziny.

Paragraf 6 ust. 1 w nowym brzmieniu nie zawiera treści podanej pod 1) wobec rozciągnięcia z dniem 1 czerwca 1951 r. obowiązku w podatku od wynagrodzeń na przychody otrzymywane przez osoby wykonujące twórczość lub działalność plastyczną (zob. Cz. IV okólnika).

2. **Do § 7 ust. 1 dwa zdania końcowe.**

Zawarte w końcu ust. 1 § 7 dwa nowe zdania podają uproszczony sposób ustalenia, czy wypłacone pracownikowi przez pracodawcę, określonego w ust. 3 lit. B niniejszej części okólnika dodatkowe wynagrodzenie należy traktować:

1) jako mieszczące się w ramach zawartej z pracodawcą umowy o pracę lub stosunku służbowego i w związku z tym podlegające kumulacji dla celów podatku od wynagrodzeń z wynagrodzeniem stałym czy też,

2) jako nie mieszczące się w ramach umowy o pracę lub stosunku służbowego, tzn. wypływające z zawartej z pracodawcą umowy o dzieło lub umowy zlecenia i w związku z tym podlegające odrębnemu opodatkowaniu na zasadach art. 9 ust. 7 ustawy o podatku od wynagrodzeń.

W myśl nowego przepisu wystarczającą podstawą dla ustalenia, że dodatkowo wypłacane przez pracodawcę wynagrodzenie wypływa z zawartej z nim umowy o dzieło lub umowy zlecenia jest, o ile chodzi o zakres podatku od wynagrodzeń, sporządzony przez pracodawcę dokument stwierdzający, że wypłata wynagrodzenia następuje z tytułu wykonania dokładnie określonego w tym dokumencie świadczenia, wynikającego z jednej z wymienionych wyżej umów.

3. **Do § 7 ust. 4.**

Ust. 4 § 7 podaje pojęcie płatnika będącego Państwem lub podmiotem gospodarki uspołecznionej.

A.

Pierwotne brzmienie ust. 4 § 7 było następujące:

„Za płatnika, o którym mowa w ust. 1 pkt 2 uważa się:

1) Państwo (władze i urzędy, zakłady i instytucje państwowe),

2) przedsiębiorstwa państwowe i pozostające pod zarządem państwowym, przedsiębiorstwa państwowo-spółdzielcze, przedsiębiorstwa państwowe mające formę prawną spółek handlowych oraz przedsiębiorstwa o kapitale mieszanym: państwowym, spółdzielczym i związków samorządu terytorialnego,

3) związki samorządu terytorialnego, związki międzykomunalne, zakłady i instytucje oraz przedsiębiorstwa związków samorządu terytorialnego i przedsiębiorstwa pozostające pod zarządem tych związków,

4) związki i instytucje publiczno-prawne oraz stowarzyszenia wyższej użyteczności,

5) Centralny Związek Spółdzielczy, centrale spółdzielni, centrale spółdzielczo-państwowe oraz spółdzielnie wymienione w wykazie ustalonym przez Ministra Skarbu w porozumieniu z właściwym ministrem".

B.

Od 1 czerwca 1951 r. ust. 4 § 7 posiada następujące brzmienie:

„4. Za płatnika, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, uważa się:

1) władze, urzędy, instytucje i zakłady państwowe,

2) przedsiębiorstwa państwowe i pod zarządem państwowym, spółki prawa cywilnego i handlowego, w którym Skarb

Państwa, przedsiębiorstwa państwowe albo osoby prawne prawa publicznego posiadają udział wynoszący ponad 50% kapitału zakładowego, przedsiębiorstwa o kapitale mieszanym państwowym i spółdzielczym oraz instytucje kredytowe,

3) instytucje prawa publicznego, organizacje zawodowe, polityczne i społeczne,

4) Centralny Związek Spółdzielczy, centrale spółdzielni, centrale spółdzielczo-państwowe oraz spółdzielnie".

Figurujące w pierwotnym pkt 4 ust. 4:

1) „związki" — objęte są „organizacjami zawodowymi" figurującymi w obecnym pkt 3 ust. 4,

2) „stowarzyszenia wyższej użyteczności publicznej" — objęte są „organizacjami społecznymi", figurującymi w obecnym pkt 3 ust. 4.

4. **Do § 18.**

Paragraf 18 w pierwotnym brzmieniu określał rodzaje nagród oraz warunki zwolnienia ich od podatku.

Zasadniczym warunkiem zwolnienia od podatku nagród, z wyjątkiem związanych z wynalazkami, udoskonaleniami, usprawnieniami itp., było zgodnie z brzmieniem art. 5 ust. 1 pkt 13 ustawy o podatku od wynagrodzeń, wypłacanie ich z funduszów Państwa oraz innych instytucji, które jednak do dnia wejścia w życie rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 21 maja 1951 r. (zob. Cz. I pkt 1 okólnika) nie zostały określone.

Warunkiem zwolnienia od podatku nagród wypłacanych pracownikom gospodarki uspołecznionej było ponadto wypłacanie ich z funduszu ściśle określonego w rozporządzeniu (2% fundusz nagród i prac zleconych).

Warunkiem zwolnienia od podatku nagród, wypłacanych pracownikom z budżetu Państwa było wypłacenie ich z właściwych części i paragrafów tego budżetu.

Paragraf 18 w nowym brzmieniu wyjaśnia, że przez nagrody wypłacane z funduszów Państwa i innych instytucji należy rozumieć nagrody, wypłacane przez podmioty wymienione w ust. 3 lit. B niniejszej części okólnika.

5. **Do § 18a.**

Paragraf 18a wprowadza zasadę, że wolnymi od podatku nagrodami wypłacanymi pracownikom przez podmioty, określone w ust. 3 lit. B niniejszej części okólnika są kwoty, co do których pracownik nie posiada roszczenia prawnego opartego na przepisie ustawy lub postanowieniu układu zbiorowego albo umowy. Przepis ustala, że w szczególności wolne są od podatku kwoty wypłacane w związku ze współzawodnictwem pracy oraz kwoty wypłacane z Funduszu Zakładowego przez przedsiębiorstwa, do których stosuje się przepisy o tym funduszu.

Dotychczasowy przepis pkt 4 ust. 1 § 18 rozporządzenia, dotyczący zwolnienia nagród za wykrycie przestępstw objętych prawem karnym skarbowym został objęty zwolnieniem zawartym w § 27 ust. 1 pkt 8 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 lutego 1951 r. w sprawie wykonania dekretu o podatku dochodowym (Dz. U. R. P. Nr 16, poz. 127).

6. **Do § 18b.**

Paragraf 18b zastępuje ust. 2 i 3 § 18 w pierwotnym brzmieniu. Zawarte w powołanym ust. 2 zastrzeżenie, że nagrody za wynalazki, udoskonalenia, usprawnienia itp. wolne są od podatku w przypadku gdy wynalazki, udoskonalenia, usprawnienia itp. zostały dokonane w czasie trwania stosunku służbowego lub umowy o pracę, zostało uzupełnione przez stwierdzenie, że zwolnienie od podatku nagród przysługuje również w przypadku dokonania wynalazku, udoskonalenia technicznego itp. w ciągu roku po ustaniu stosunku pracy.

Zawarte w powołanym ust. 2 zastrzeżenie uzależniające zwolnienie od podatku nagrody od warunku, aby osoba wypłacająca wynagrodzenie była pracodawcą nagrodzonego, zostało zniesione.

Korzystającymi ze zwolnienia od podatku od wynagrodzeń nagrodami za wynalazki, udoskonalenia techniczne itp. są wynagrodzenia wypłacane:

1) na podstawie dekretu z dnia 12 października 1950 r. o wynalazczości pracowniczej (Dz. U. R. P. Nr 47, poz. 428) i uchwały Rady Ministrów z dnia 14 kwietnia 1951 r. w sprawie wynagradzania twórców pracowniczych wynalazków, udoskonaleń technicznych i usprawnień (Monitor Polski Nr A-36, poz. 446),

2) z tytułu usprawnień administracyjnych na podstawie zarządzeń (okólników) Prezesa Rady Ministrów.

7. **Do § 20.**

Paragraf 20 w pierwotnym brzmieniu ustalał warunki zwolnienia od podatku diet oraz kosztów podróży, wypłacanych przez płatników gospodarki uspołecznionej i nieuspołecznionej.

Paragraf 20 w nowym brzmieniu zawiera następujące zmiany:

1) poza dietami i kosztami podróży reguluje również sprawę kosztów noclegów,

2) wprowadza nowe kryteria zwolnienia od podatku diet, kosztów podróży i noclegów, wypłacanych przez podmioty gospodarki uspołecznionej.

Dla zwolnienia od podatku od wynagrodzeń diet, kosztów podróży i noclegów wypłacanych w czasie od 1 czerwca 1951 r. przez płatnika gospodarki uspołecznionej wystarczającym jest sporządzenie przez niego zlecenia wypłaty, stwierdzającego poniesienie określonych wydatków z tytułu tych kosztów.

III.

Zarządzenie Ministra Finansów z dnia 6 czerwca 1951 r. w sprawie całkowitego lub częściowego zwolnienia niektórych kategorii wynagrodzeń od podatku od wynagrodzeń.

Zarządzenie obowiązuje od dnia 1 czerwca 1951 r. z wyjątkiem przepisów § 3 ust. 1 pkt 3—5, § 4 ust. 1 pkt 1—5 i 7—9 oraz ust. 2, które obowiązują od dnia 1 stycznia 1951 r.

Zarządzeniem zostały uchylone zarządzenia wydane przed dniem 1 czerwca 1951 r., dotyczące częściowego lub całkowitego zwolnienia niektórych kategorii wynagrodzeń od podatku od wynagrodzeń.

Jednakże nie zostały uchylone zarządzenia dotyczące ulg w podatku od wynagrodzeń z tytułu przodownictwa pracy (Monitor Polski z r. 1949 Nr A-16, poz. 224, Nr A-102, poz. 1201 i z r. 1950 Nr A-7, poz. 71 (§§ 7—9)).

Zarządzeniem zostały objęte:

1) całkowite lub częściowe zwolnienia zawarte w uchylonych zarządzeniach — przejęte bez zmian lub ze zmianami,

2) nowe całkowite lub częściowe zwolnienia.

Zmiany w dotychczasowych zwolnieniach lub zwolnienia nowe zawarte są w następujących paragrafach zarządzenia.

1. **Do § 2 pkt 1.**

Skasowano granicę wysokości zapomóg rodzinnych i losowych, ponad które zapomogi w czasie do dnia 31 maja 1951 r. podlegały opodatkowaniu podatkiem od wynagrodzeń (Monitor Polski z r. 1949 Nr A-19, poz. 285 § 1 pkt 1).

2. **Do § 2 pkt 2.**

Skasowano granicę wysokości jednorazowych zapomóg ślubnych, porodowych i pogrzebowych, ponad którą zapomogi w czasie do dnia 31 maja 1951 r. podlegały opodatkowaniu podatkiem od wynagrodzeń (art. 5 ust. 1 pkt 11 ustawy o podatku od wynagrodzeń).

3. **Do § 2 pkt 5.**

Zwolnienie nowe. Przepis § 2 pkt 5 wprowadza zwolnienie od podatku od wynagrodzeń dodatków uzasadnionych specjalnymi kwalifikacjami i warunkami służby, przyznawanych na pod-

stawie szczególnych przepisów niektórym kategoriom pracowników państwowych. Warunkiem zwolnienia jest, aby szczególne przepisy wymieniały wyraźnie, iż dotyczą sprawy przyznania dodatków uzasadnionych specjalnymi kwalifikacjami i warunkami służby. Brak w tych przepisach któregokolwiek z wymienionych elementów stanowi brak podstawy do zwolnienia przyznanych na ich podstawie dodatków. Zagadnienie, czy dodatki mają charakter stały czy przejściowy nie ma znaczenia dla ich zwolnienia od podatku. Przykładami przepisów szczególnych zawierających właściwe wymogi są:

uchwała Nr 48 Rady Ministrów z dnia 24 stycznia 1951 r. w sprawie przyznania niektórym kategoriom pracowników państwowych dodatków uzasadnionych specjalnymi kwalifikacjami i warunkami służby (Monitor Polski Nr A-10, poz. 151), uchwała Nr 354 Rady Ministrów z dnia 18 czerwca 1951 r. o rozciągnięciu na pracowników Ministerstwa Kolei uchwały Rady Ministrów z dnia 24 stycznia 1951 r. w sprawie przyznania niektórym kategoriom pracowników państwowych dodatków, uzasadnionych specjalnymi kwalifikacjami i warunkami służby (Monitor Polski Nr A-56, poz. 733), uchwała Nr 403 Rady Ministrów z dnia 2 czerwca 1951 r. w sprawie przyznania sędziom Sądu Najwyższego dodatków uzasadnionych specjalnymi kwalifikacjami i warunkami służby (Monitor Polski Nr A-55, poz. 719).

4. **Do § 2 pkt 7.**

Pierwotne zwolnienie (Monitor Polski z r. 1950 Nr A-4, poz. 43) specjalnych wynagrodzeń kwartalnych wypłacanych robotnikom pracującym pod ziemią oraz technikom i inżynierom, zatrudnionym w górnictwie lub szkołach górniczych zostało rozszerzone przez zwolnienie wynagrodzeń wypłacanych na podstawie uchwały Rady Ministrów z dnia 3 marca 1950 r. w sprawie przywilejów dla górników w górnictwie rud, kruszców i kopalń glinki ogniotrwałej (Monitor Polski Nr A-29, poz. 336).

5. **Do § 2 pkt 8.**

Pierwotne zwolnienie od podatku (Monitor Polski z r. 1949 Nr A-34, poz. 496 i z r. 1950 Nr A-27, poz. 317) ryczałtowanych wynagrodzeń wypłacanych przez Ubezpieczalnię Społeczną lekarzom domowym, specjalistom i dentystom z tytułu:

a) utrzymania gabinetu przyjęć i poczekalni,

b) zwrotu kosztów za pomoc pielęgniarską,

c) zwrotu kosztów plomb,

d) zwrotu materiałów do plombowania

— zostało zwężone przez ograniczenie zakazu zwolnienia do wynagrodzeń ryczałtowych z tytułu utrzymania gabinetu przyjęć i poczekalni (ad a). Zwolnienie to jednocześnie zostało rozszerzone przez rozciągnięcie go na lekarzy domowych, specjalistów i dentystów, pozostających w stosunku pracy ze wszystkimi podmiotami gospodarki uspołecznionej, a nie tylko z b. Ubezpieczalnią Społeczną.

6. **Do § 2 pkt 10.**

Zwolnienie nowe. Przepis § 2 pkt 10 wprowadza zwolnienie od podatku wynagrodzeń w walutach obcych wypłacanych pracownikom państwowym służby dyplomatycznej, konsularnej i handlowej oraz pracownikom gospodarki uspołecznionej — pełniącym funkcje za granicą.

7. **Do § 2 pkt 12.**

Zwolnienie nowe. Przepisem § 2 pkt 12 zwolnione zostały od podatku wynagrodzenia w formie strawnego wypłacane zamiast diet pracownikom państwowym lub gospodarki uspołecznionej, którzy zgodnie z układem zbiorowym pracy lub umową indywidualną obowiązani są do częstych zmian miejsca pracy. Strawne wolne jest od podatku do wysokości diet unormowanej układami zbiorowymi pracy lub, w braku tych norm, przepisami dla pracowników państwowych.

8. **Do § 2 pkt 13.**

Zwolnienie nowe. Przepisem § 2 pkt 13 objęto zwolnienie dodatków za brak mieszkania wypłacanych na podstawie uchwał Rady Ministrów. Są to dodatki przyznawane na podstawie art. 8 ust. 2 powołanej w wyjaśnieniach do § 2 pkt 5 ustawy z dnia 4 lutego 1949 r. Podstawową uchwałą w tym zakresie jest uchwała Rady Ministrów z dnia 9 września 1949 r. w sprawie przyznania dodatku przejściowego pracownikom zatrudnionym w Centralnym Urzędzie Szkolenia Zawodowego i niektórych Ministerstwach, którzy przeszli do pracy w tych resortach nie otrzymawszy mieszkań w Warszawie (Monitor Polski Nr A-66, poz. 863).

9. **Do § 3 ust. 1 pkt 1.**

Zwolnienie nowe. Przepis dotyczy świadczeń w naturze wydawanych słuchaczom szkół (kursów) przysposobienia zawodowego, prowadzonych w celu zwiększenia kadr pracowniczych lub ich doskonalenia. Ze zwolnienia korzystają świadczenia w naturze wydawane bez względu na miejsce zatrudnienia kursanta (w miejscu pobierania nauki czy poza tym miejscem).

10. **Do § 3 ust. 1 pkt 2.**

Zwolnienie nowe. Powyższy przepis dotyczy bezpłatnych świadczeń w naturze wydawanych pracownikom gospodarstw rolnych objętym układem zbiorowym pracy, jak również nie objętym tym układem, lecz zatrudnionym w gospodarstwach władania publicznego, np. prowadzonych przez wojsko, organy bezpieczeństwa publicznego itd.

11. **Do § 3 ust. 1 pkt 3.**

Obowiązujące do dnia 31 grudnia 1950 r. zwolnienie od podatku (Monitor Polski z r. 1950 Nr A-27, poz. 317) świadczeń w postaci bezpłatnych przejazdów środkami komunikacyjnymi, przyznane pracownikom określonych przedsiębiorstw, zastąpiono zwolnieniem tychże świadczeń wydawanych przez płatników określonych w Cz. II ust. 3 lit. B niniejszego okólnika.

12. **Do § 3 ust. 1 pkt 4 i 5.**

Pierwotne zwolnienie (Monitor Polski z r. 1950 Nr A-27, poz. 317) wartości abonamentu radiofonicznego, otrzymywanego przez pracowników Polskiego Radia, oraz biletów do kin, otrzymywanych przez pracowników Filmu Polskiego zastąpiono zwolnieniem od 1 stycznia 1951 r. tychże świadczeń wydawanych przez płatników określonych w Cz. II ust. 3 lit. B niniejszego okólnika.

13. **Do § 3 ust. 2 pkt 1.**

Świadczenia wydawane z tytułu bezpieczeństwa i higieny pracy obejmują, poza wartością ubrań roboczych i odzieży ochronnej, również wartość płynów i tłuszczów wydawanych przy pracach szkodliwych dla zdrowia, wartość biletów do łaźni publicznych itp.

14. **Do § 3 ust. 2 pkt 2.**

Zwolnienie nowe, dotyczące wydawanych bezpłatnie pokarmów płynnych, nie stanowiących części składowej posiłków. Zwolnienie dotyczy również podatników zatrudnionych przez podmioty gospodarki nieuspołecznionej.

15. **Do § 3 ust. 2 pkt 3.**

Zwolnienie nowe, dotyczące bezpłatnych świadczeń w naturze w postaci przejazdów dokonywanych częściowo w celach osobistych (np. tramwajowy bilet miesięczny, samochód osobowy).

16. **Do § 4 ust. 1 pkt 5.**

Pomimo zlikwidowania z dniem 31 stycznia 1951 r. Centralnego Zarządu Przemysłu Spożywczego oraz wejścia podległych mu zakładów w skład resortu Ministerstwa Przemysłu Rolnego i Spożywczego, otrzymywane przez pracowników tych zakładów częściowo odpłatnie świadczenia w naturze w postaci węgla korzystają nadal ze zwolnienia od podatku od wynagrodzeń.

Świadczenia w naturze otrzymywane przez pracowników zatrudnionych w gałęziach przemysłu nie wymienionych w § 4 ust. 1 pkt 5 zarządzenia nie korzystają ze zwolnienia od podatku pomimo objęcia tych gałęzi resortem Ministerstwa Przemysłu Rolnego i Spożywczego.

17. **Do § 4 ust. 1 pkt 6.**

Zwolnienie nowe, dotyczące świadczenia w naturze w postaci węgla, wydawanego częściowo odpłatnie pracownikom instytucji wojskowych.

18. **Do § 4 ust. 1 pkt. 10.**

Zwolnienie nowe. Przepis zwalnia od podatku różnicę między wartością wydawanych odpłatnie pracownikom gospodarstw rolnych (zob. wyjaśnienia do § 3 ust. 1 pkt 2) świadczeń w naturze obliczoną według cen sprzedaży spożywcom, a wartością uiszczoną przez pracowników.

19. **Do § 5 pkt 1.**

Skasowano granicę wysokości darów otrzymywanych z tytułu co najmniej 25-letniego trwania pracy, ponad którą to granicę dary w czasie do dnia 31 maja 1951 r. podlegały opodatkowaniu podatkiem od wynagrodzeń (art. 5 ust. 1 pkt 12 ustawy o podatku od wynagrodzeń). Zwolnienie uwarunkowano udzieleniem darów na zasadach i w granicach ustalonych przez właściwych ministrów.

20. **Do § 5 pkt 3.**

Dotychczasowe zwolnienie (Monitor Polski z r. 1950 Nr A-108, poz. 1353) świadczeń udzielanych z okazji „Święta Górnika" uzupełniono zwolnieniem świadczeń wydawanych pracownikom zatrudnionym w hutnictwie z okazji „Święta Hutnika".

21. **Do § 5 pkt 5.**

Zwolnienie nowe. Paragrafem 5 pkt 5 zwolnione zostały od podatku świadczenia w postaci użytkowania roli i mieszkań przydzielonych kierownikom i nauczycielom w ramach obowiązujących przepisów o budowie, zakładaniu i utrzymaniu szkół i zakładów naukowych i wychowawczych.

22. **Do § 6.**

Przepisy § 6 dotyczące sposobu opodatkowania wynagrodzeń za osiągnięcia w pracy za co najmniej dwa okresy wypłaty wynagrodzenia stałego, weszły w miejsce § 2 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 zarządzenia Ministra Skarbu z dnia 26 marca 1949 r. (Monitor Polski Nr A-19, poz. 285). Do pierwotnego brzmienia przepisu wprowadzono następujące uzupełnienia:

1) definicję wynagrodzenia stałego,

2) wyjaśnienie, że okres za jaki przypadają wynagrodzenia za osiągnięcia w pracy, powinien wynikać z systemu płac stosowanego przez pracodawcę,

3) stwierdzenie, że wymieniony w pkt 2 okres nie może dla celów obliczenia podatku przekraczać 12miesięcy,

4) wykazanie sposobu opodatkowania wynagrodzeń za osiągnięcia w pracy w przypadku wypłacenia ich po rozwiązaniu stosunku prawnego, uzasadniającego wypłatę wynagrodzenia.

Nowe brzmienie § 6 nie zawiera stwierdzenia zawartego w pierwotnym brzmieniu, że wynagrodzenie bilansowe uważa się za wynagrodzenie za osiągnięcia w pracy dotyczące okresu sześciomiesięcznego.

23. **Do § 7.**

Przepisy § 7 podają sposób obliczania podatku od wypłacanych poza stosunkiem służbowym lub umową o pracę wynagrodzeń za czynności zlecone służbowo, za zlecone godziny lub dodatkowe zajęcia nauczycieli, z tytułu umowy o dzieło lub umowy zlecenia oraz za przeprowadzanie egzaminów przez profesorów i nauczycieli.

Przepisy te weszły w miejsce § 2 zarządzenia Ministra Skarbu z dnia 24 maja 1949 r. (Monitor Polski Nr A-34, poz. 496) z uzupełnieniem, polegającym na określeniu czynności zleconej służbowo a nie wchodzącej w zakres zwykłych obowiązków pracownika. Z przepisu wynika, że wystarczającą podstawą do uznania, że wynagrodzenie zostało wypłacone z tytułu tego rodzaju czynności stanowi dokument, zlecający dodatkową wypłatę i określający rodzaj pracy zleconej.

24. **Do § 8.**

Przepisy § 8, dotyczące sposobu opodatkowania wynagrodzeń za posiedzenia, weszły w miejsce § 3 zarządzenia Ministra Skarbu z dnia 24 maja 1949 r. (Monitor Polski Nr A-34, poz. 496), zawierają jednak zmiany, które polegają na:

1) opodatkowaniu 5% stawką tylko wynagrodzeń za posiedzenia tj. z wykluczeniem wynagrodzeń za przepracowany dzień,

2) objęciu przepisem wynagrodzeń za posiedzenie w komisji u płatników określonych w Cz. II ust. 3 lit. B niniejszego okólnika, a nie tylko u płatników administracji publicznej,

3) objęciu przepisem również wynagrodzeń z tytułu udziału w posiedzeniach komisji, których przedmiotem jest twórczość lub działalność naukowa, oświatowa, artystyczna, literacka, publicystyczna i plastyczna.

25. **Do § 9.**

Przepis § 9 wprowadza opodatkowanie sumy wypłaconego jednorazowo wyrównania wynagrodzeń za okresy przeszłe według stopy procentowej właściwej dla wynagrodzenia z bieżącego okresu. Zasada ta ma zastosowanie w przypadkach, gdy wyrównanie zostało wypłacone:

1) z powodu zmian wprowadzonych nowymi normami uposażeniowymi lub układami zbiorowymi pracy,

2) na skutek awansu,

3) z tytułu zaległych dodatków, przysługujących na podstawie norm uposażeniowych lub układów zbiorowych pracy.

Do dnia 31 maja 1951 r. jedynie wyrównania określone pod 1) podlegały ulgowemu opodatkowaniu na podstawie okólników Ministerstwa Skarbu z dnia 9 lutego i 30 czerwca 1949 r. (Dz. Urz. Min. Sk. Nr 5, poz. 24 i Nr 24, poz. 154), wyrównania zaś określone pod 2) i 3) podlegały dla celów obliczenia podatku skumulowaniu z wynagrodzeniem bieżącym.

26. **Do § 10.**

Przepis nowy. Pracownikom zatrudnionym w przemyśle cukrowniczym przyznane zostało prawo opłacania podatku od wynagrodzeń w sposób ustalony dla pracowników sezonowych tj. z obniżką o 1/3 — z zastrzeżeniem, że układ zbiorowy pracy lub umowa indywidualna zastrzegają sezonowy charakter zatrudnienia.

IV.

Zarządzenie Ministra Finansów z dnia 6 czerwca 1951 r. w sprawie określenia rodzajów przychodów za świadczenia usług jako podlegających opodatkowaniu według przepisów o podatku od wynagrodzeń.

Zarządzenie obowiązuje:

1) co do wynagrodzeń z twórczości lub działalności plastycznej — od dnia 1 czerwca 1951 r.,

2) co do pozostałych wynagrodzeń — od dnia 12 listopada 1950 r., tj. od chwili wygaśnięcia mocy obowiązującej § 14 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 17 marca 1949 r. w sprawie wykonania ustawy o podatku od wynagrodzeń (Dz. U. R. P. Nr 15, poz. 98).

1. Przepisy § 2 ust. 1 pkt 1 — 4, 6 i ust. 2 zarządzenia dotyczące przychodów osiąganych:

1) przez przedstawicieli Związku Autorów, Kompozytorów i Wydawców (Z.A.I.K.S.),

2) przez agentów i inkasentów krajowych zakładów ubezpieczeniowych,

3) przez zarządców nieruchomości i przedsiębiorstw,

4) przez osoby biorące udział w sądach (komisjach) konkursowych,

5) przez osoby wykonujące umowę zlecenia na rzecz przedsiębiorstwa państwowego Państwowa Organizacja Imprez Artystycznych „Artos",

6) z tytułu podlegających opodatkowaniu nagród konkursowych — zastępują przepisy § 14 pkt 1 — 5 i 9 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 17 marca 1949 r.

2. Przepis § 2 ust. 1 pkt 5 zarządzenia, dotyczący przychodów osiąganych przez osoby zbierające zamówienia oraz dokonujące skupu lub zajmujące się organizacją skupu, jest rozszerzeniem i uogólnieniem przepisów § 14 pkt 7 i 8 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 17 marca 1949 r., uzupełnionego rozporządzeniami Ministra Finansów z dnia 20 kwietnia i 13 września 1950 r. (Dz. U. R. P. Nr 19 poz. 162 i Nr 43 poz. 390).

3. Przychody otrzymywane przez komiwojażerów (§ 14 pkt 6 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 17 marca 1949 r.), jako nie objęte przepisami § 2 zarządzenia, od dnia 12 listopada 1950 r. nie podlegają opodatkowaniu podatkiem od wynagrodzeń, lecz podatkiem dochodowym na ogólnych zasadach.

4. Wynagrodzenie z tytułu twórczości lub działalności plastycznej określonej w § 2 ust. 1 pkt 7 zarządzenia podlegają w zasadzie opodatkowaniu według przepisów właściwych dla opodatkowania twórczości lub działalności naukowej, oświatowej artystycznej, literackiej i publicystycznej (art. 4 ust. 2, art. 5 ust. 1 pkt 17, art. 9 ust. 5 i art. 11 ustawy o podatku od wynagrodzeń oraz §§ 11 — 13 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 17 marca 1949 r.). Odchylenia od powyższych zasad są następujące:

1) warunku wykluczającego świadczenie rzeczy, przewidzianego dla opodatkowania twórczości lub działalności określonej w art. 4 ust. 2 ustawy o podatku od wynagrodzeń nie stosuje się do wynagrodzeń z tytułu twórczości lub działalności plastycznej z uwagi na włączenie do tej twórczości wynagrodzeń z tytułu sprzedaży dzieła.

2) wynagrodzenia z tytułu twórczości lub działalności plastycznej podlegają podatkowi od wynagrodzeń tylko w przypadku, jeżeli wypłata wynagrodzenia nastąpiła wyłącznie przez płatników, określonych w Cz. II ust. 3 lit. B niniejszego okólnika; oznacza to, że w przypadku choćby jednej w ciągu roku kalendarzowego wypłaty wynagrodzenia plastykowi nie przez płatnika określonego w Cz. II ust. 3 lit. B niniejszego okólnika, lecz przez podmiot gospodarki nieuspołecznionej lub osobę fizyczną, całość przychodów plastyka w odniesieniu do danego roku kalendarzowego podlega podatkowi dochodowemu na ogólnych zasadach.

V.

Zarządzenie Ministra Finansów z dnia 6 czerwca 1951 r. w sprawie szacowania oraz ustalenia ryczałtów wartości pieniężnej świadczeń w naturze dla celów podatku od wynagrodzeń.

Zarządzenie obowiązuje od dnia 1 stycznia 1951 r. i dotyczy świadczeń w naturze wydanych po dniu 31 grudnia 1950 r.

Zarządzeniem zostały uchylone wydane przed dniem 1 stycznia 1951 r. zarządzenia w części dotyczącej szacowania oraz ustalenia ryczałtów wartości pieniężnej świadczeń w naturze.

1. **Do §§ 1 — 6.**

Paragrafy 1 — 6 zarządzenia, których przedmiotem jest szacowanie świadczeń w naturze w postaci wyżywienia, mieszkania służbowego, światła, opału, węgla i użytkowania roli zastępują §§ 1 — 6 zarządzenia Ministra Skarbu z dnia 23 lutego 1950 r. (Monitor Polski Nr A-27, poz. 317) i zawierają tylko nieznaczne różnice w przeliczeniu niektórych wartości pieniężnych na nowy pieniądz.

2. **Do § 7.**

Zarządzenie zrywa ze stosowaną dotychczas zasadą szczegółowego wyliczenia deputatów branżowych, otrzymywanych przez pracowników niektórych branż oraz ustalenia ryczałtów wartości pieniężnych tych deputatów, wprowadzając zasadę szacowania świadczeń według równowartości pieniężnej podanej w układach zbiorowych pracy, w przypadkach zaś, gdy układy zbiorowe tej równowartości nie podają — według cen obowiązujących w dniu wydania świadczenia w sprzedaży spożywcom.

VI.

Okólnik z dnia 13 czerwca 1951 r. w sprawie kosztów uzyskania wynagrodzeń.

Do ust. 3.

W ust. 3 stwierdzono, że z wynagrodzeń otrzymywanych za przeprowadzenie poza stosunkiem pracy egzaminów można dla celów obliczenia podatku od wynagrodzeń wyłączać koszty uzyskania tylko w wysokości udowodnionych każdorazowo wydatków. Ministerstwo Finansów wyjaśnia, że zasadę tą należy stosować do wynagrodzeń wypłaconych po dniu 31 maja 1951 r. Z wynagrodzeń za egzaminy wypłaconych do dnia 1 czerwca 1951 r. należało wyłączać koszty uzyskania w wysokości 20% zgodnie z Cz. II pkt 7 okólnika z dnia 31 marca 1949 r. (Dz. Urz. Min. Sk. Nr 11, poz. 59).

Dyrektor Departamentu S. Kołakowski

69

OKÓLNIK

z dnia 25 sierpnia 1951 r.

w sprawie udowodnienia obrotów osiągniętych w okresie od 1 do 31 lipca 1951 r. ze sprzedaży lub wymiany towarów, podlegających zwiększonym stawkom podatku obrotowego. Nr PM. 16524/3/51.

Stawki podatku, przewidziane w § 28 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 6 czerwca 1951 r. w sprawie wykonania dekretu z dnia 26 października 1950 r. o podatku obrotowym (Dz. U. R. P. Nr 35, poz. 273) w odniesieniu do obrotów towarowych określonych w powołanym przepisie, jeżeli chodzi o towary, do których nie stosowały się przepisy art. 9 dekretu z dnia 25 października 1948 r. o podatku obrotowym (Dz. U. R. P. Nr 52, poz. 413), mają zastosowanie od dnia 1 lipca 1951 r.

Ponieważ Dziennik Ustaw z dnia 30 czerwca 1951 r. zawierający powołane rozporządzenie, ukazał się w terenie w okresie po dniu 1 lipca 1951 r. podatnicy dokonujący sprzedaży lub wymiany towarów, o których wyżej mowa, nie mogli w miesiącu lipcu spełnić warunków, przewidzianych w § 14 ust. 5 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 17 grudnia 1949 r. o księgach handlowych i podatkowych (Dz. U. R. P. Nr 63, poz. 502).

Mając powyższe na uwadze, Ministerstwo Finansów zarządza, aby w przypadkach, w których w odniesieniu do wymienionych towarów w okresie od 1 do 31 lipca 1951 r. nie zostały przez podatników prowadzących księgi (handlowe, podatkowe) spełnione przewidziane w § 14 ust. 5 powołanego rozporządzenia o księgach warunki — księgi tych podatników traktować na równi z księgami czyniącymi zadość wspomnianym warunkom jednak pod warunkiem przedłożenia właściwym organom finansowym wykazów obrotów osiągniętych w okresie od 1 do 31 lipca 1951 r. ze sprzedaży lub wymiany towarów, o których wyżej mowa. Wykazy te powinny zawierać w odrębnych pozycjach rodzaj, ilość i cenę sprzedażną towarów oraz ogólną sumę wszystkich transakcyj.

Dyrektor Departamentu S. Kołakowski

70

OKÓLNIK

z dnia 4 września 1951 r.

w sprawie ustalania wkładów oszczędnościowych dla uczestników funduszu B Społecznego Funduszu Oszczędnościowego na rok 1951. Nr PW. 8372/4/51.

Celem usunięcia istniejących wątpliwości jakie nasuwają się w związku ze stosowaniem przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 czerwca 1951 r. w sprawie obowiązku społecznego oszczędzania oraz ustalenia stawki oszczędnościowej dla uczestników funduszu B Społecznego Funduszu Oszczędnościowego na rok 1951 (Dz. U. R. P. Nr 38, poz. 287), Ministerstwo Finansów wyjaśnia, co następuje:

1. Podatnikiem podatku gruntowego, opłacającym za rok 1951 podatek gruntowy od łącznej podstawy opodatkowania

przekraczającej 7.200 zł w stosunku rocznym należy ustalić roczne wkłady oszczędnościowe na fundusz B-SFO na rok 1951 przy zastosowaniu właściwych stawek oszczędnościowych określonych w § 2 ust. 1 wymienionego na wstępie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 czerwca 1951 r. (Dz. U. R. P. Nr 38, poz. 287) tj. w wysokości 10—90% wymiaru podatku gruntowego za rok podatkowy 1951 (zależnie od wysokości podstawy opodatkowania).

Jeżeli podatnik podatku gruntowego, opłacający za rok 1951 podatek gruntowy od łącznej podstawy opodatkowania, przekraczającej 7.200 zł w stosunku rocznym, był obowiązany w myśl § 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 8 stycznia 1951 r. w sprawie terminu wpłacania wkładów oszczędnościowych przez uczestników funduszu B — rolnictwa Społecznego Funduszu Oszczędnościowego (Dz. U. R. P. Nr 2, poz. 12) uiścić w terminie do dnia 28 lutego 1951 r. na poczet rocznego wkładu oszczędnościowego na rok 1951 kwotę, stanowiącą 60% rocznego wkładu oszczędnościowego, ustalonego na rok 1950, czyli tzw. zaliczkę na poczet rocznego wkładu oszczędnościowego na rok 1951 i jeżeli ta zaliczka **przekracza** kwotę wkładu ustalonego przy zastosowaniu właściwej stawki określonej w § 2 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30. 6. 51 r., wówczas należy odmiennie od pkt 2 i 6 objaśnień do wykazu ustalonych wkładów oszczędnościowych na rok 1951 dla uczestników funduszu B Społecznego Funduszu Oszczędnościowego wpisać w rubr. 14 tegoż wykazu jedynie kwotę ustaloną tytułem rocznego wkładu oszczędnościowego na rok 1951 z rubr. 39 rejestru wymiarowego podatku gruntowego i wkładów oszczędnościowych Społecznego Funduszu Oszczędnościowego Funduszu B na 1951 r. bez podziału na raty (i bez wpisywania kwot zaliczki). W tym przypadku różnica pomiędzy ewentualnie wpłaconą w pełnej wysokości zaliczką, a sumą całorocznego wkładu ustalonego na rok 1951 stanowić będzie nadpłatę wkładu.

W przypadku, gdy zaliczka **nie przekracza**, kwoty rocznego wkładu ustalonego przy zastosowaniu właściwej stawki określonej w § 2 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów, należy dokonać wpisu w rubr. 14 wspomnianego wykazu zgodnie z pkt 2 i 6 objaśnień.

2. Podatnikom podatku gruntowego, opłacającym w roku 1951 podatek gruntowy od podstawy opodatkowania nie przekraczającej 7.200 zł w stosunku rocznym, jeżeli podatnicy ci w roku 1950 podlegali obowiązkowi społecznego oszczędzania, należy w myśl § 2 ust. 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30. 6. 51 r. ustalić roczne wkłady oszczędnościowe na rok 1951 w wysokości 60% rocznego wkładu oszczędnościowego, ustalonego dla nich na rok podatkowy 1950 tj. w wysokości zaliczki, którą w myśl § 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 8 stycznia 1951 r. obowiązani byli uiścić w terminie do dnia 28 lutego 1951 r.

W stosunku do tych podatników podatku gruntowego ewentualne obniżenie w 1951 r. przychodowości na skutek zmiany klasyfikacji gruntów względnie na skutek zmniejszenia powierzchni gospodarstw jest dla sprawy ustalenia wkładu oszczędnościowego na rok 1951 bez znaczenia.

p. o. **Dyrektor Departamentu** Mgr. H. Dukalski

71

OKÓLNIK

z dnia 15 września 1951 r.

w sprawie kwalifikacji w zakresie podatku dochodowego przychodów osiągniętych tytułem odszkodowania za wywłaszczone nieruchomości. Nr PM. 19364/3/51.

Ministerstwo Finansów wyjaśnia, że odszkodowanie osiągane za nieruchomości wywłaszczane w trybie przepisów dekretu z dnia 26 kwietnia 1949 r. o nabywaniu i przekazywaniu nieruchomości niezbędnych dla realizacji narodowych planów gospodarczych (Dz. U. R. P. Nr 27, poz. 197) stanowi przychód w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym należący do piątej grupy źródeł przychodów.

Należny w tym przypadku podatek dochodowy podlega z mocy art. 38 ust. 1 powołanego dekretu odliczeniu od wypłaconego odszkodowania.

Nadwyżkę z tytułu wywłaszczenia należy obliczać według zasad wyrażonych w §§ 18 i 19 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 lutego 1951 r. w sprawie wykonania dekretu o podatku dochodowym (Dz. U .R. P. Nr 16, poz. 127), a o wysokości należnego podatku dochodowego należy zawiadamiać właściwy bank, który obowiązany jest do potrącenia należności podatkowej z kwoty wypłaconego odszkodowania w trybie przewidzianym w § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 3 czerwca 1950 r. w sprawie trybu wypłaty odszkodowania za wywłaszczone nieruchomości (Dz. U. R. P. Nr 26, poz. 235).

Wicedyrektor Departamentu R. Galster

KOMUNIKAT

o unieważnieniu blankietów pokwitowań kasowych.

Unieważnia się:

1) blankiety pokwitowań kasowych wzór Nr 33 za Nr Nr 759451—759500 i 761001—761050, brak których stwierdzono w 13 Oddziale Finansowym w Warszawie.

Redakcja i Administracja Dziennika Urzędowego Ministerstwa Finansów, Warszawa, ul. Wileńska 2/4.

Prenumerata wynosi: rocznie — zł 60; półrocznie — zł 33; kwartalnie — zł 18.
Należność za prenumeratę należy wpłacać z góry na 15 dni przed rozpoczęciem kwartału kalendarzowego na konto czekowe Administracji Dz. Min. Finansów w P. K. O. w Warszawie Nr I-4428/431.
Inne ogłoszenia — zł 2,70 za 1 mm szerokości jednej szpalty.
Reklamacje z powodu nieotrzymania poszczególnych numerów należy do Administracji.

Cena zł

ODBIORCA:

Druk. PWPW. Warszawa, ul. Sanguszki 1. Zam. 14735. 2-B-42008. 15.000.